

15 ÉVES A

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

SZOMÉTHELY

KAPOSVÁR

ZALAEGERSZEG

PÉCS

1990-2000

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

Dr. Buda József
emeritus főiskolai tanár

Egy korszak mérlege (1989-1999)

„Az egyik generáció ülteti a fát, hogy majd az utána következő tudjon megpihenni alatta.”

Kínai közmondás

Az 1989-ben Pécsen megalapított, és 1990-ben indított egészségügyi főiskolai képzésnek, 1995-től Egészségügyi Főiskolai Karnak a Pécsi Orvostudományi Egyetem nem csak befogadó otthona lett – esetenként mostohája – hanem kibontakozási fóruma is.

Küzdelmes történelmi időszakban – a rendszerváltás idején, ami nem csak társadalmi szinten, az egyetemen, hanem a fejekben is zajlott – született és növekedett az egészségügyi felső-oktatás ezen új eleme. Akkor született, amikor egy új kór is fertőzött. A küzdelmet felváltotta a gyors jólét reményének kényelmes várakozása.

15 év távlatában gondolkodva, azt értékelve számos támogató, segítő, együttműködő és szimpatizáns személyisége tűnik elő, akiket köszönet illet, de előkerülnek Janus-arcok, gáncsok és ellendrukkerek országos, egyetemi és kari szinteken, akiket a szolgálat felé elkötelezetten a „csak azért is” makacs elhatározottsággal lehetett megélni. Az idő történelmi változásai közben kellett kialakítani egy reménykedő, várakozó, bizakodó magatartást a

jövő látomásával. A kar akkor született, amikor ezen ágazatnak nem volt megbecsültsége, hallatlan sokan lekicsinylően legyintettek, erre sajnos még napjainkban is akad példa. Pedig mennyi újat kellett elsajátítani, magunkévá tenni:

- azt, hogy itt nem orvosdoktorokra, nem is kevesebbre, hanem másra, többféle egészségügyi hivatásra (dietetikusra, gyógytornászra, védőnőre, szociális munkásra) történik felkészítés;
- meg kellett tanulni az önálló felelősségvállalást az évtizedeken át felülről irányított gyakorlat helyett;
- gyakorolni kellett az igazgatás ezer fortélyát, a gazdálkodás művészetét s mindezeket nem mindig befogadó közegben;
- új tananyagok előállításával kellett az értelmiségi képzést megalapozni oly módon, hogy arra a jövőben egyéni továbbképzéssel is lehessen építeni;
- hazánkban eddig még nem működő új szakokat alapítani és indítani úgy, hogy ebbe az elidegenedett világba lelkiséget is vigyünk, mert az egészségügyi ellátás e nélkül elégtelen szolgálat.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

Elrendő célkitűzésként szerepeltettük, hogy a 6 féléves képzést 8 félévesre emeljük, mivel a 3 éves képzésen nyugvó oklevél egyetemi szintű tanulmányokra nem biztosított belépést.

Felvételizni kellett, akárcsak az érettségizetteknek. Oktatóink egyetemi szintű képzéséhez ezt az ellentmondást kellett felszámolni.

Vallva, hogy egy oktatási intézmény nagyságát nem a falai által határolt tér, hanem tanárai alkotják, külön feladatként jelentkezett a Tanári Testület életre hívása. („A Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Tanári Testületének arcképcsarnoka” Pécs Egészségügyi Főiskolai Kar 2005)

A Tanári Testület mellett életre hoztuk a különböző hallgatói szervezeteket, biztosítva a tanuláson túl a tartalmas diákélet lehetőségeit is.

Tényként elfogadva, hogy felsőfokon képzett szakembernek csak azt tekinthetjük, aki megismerkedett a kutatómunka módszereivel és azok alkalmazására legalább elemi szinten maga is eredményes kísérletet tett, a képzés szolgálatában álló kutatómunka művelése és oktatása céljából el kellett indítani a tudományos tevékenységet, s vele egy időben a Tudományos Diákkört is.

Ki kellett építeni a külföldi kapcsolatokat, biztosítva az oktatói, kutatói, hallgatói mobilitás lehetőségeit.

Fejlesztéseink közül elsőként, az Európai Unió normáin alapuló diplomás ápolóképzés indítása tabukat döntött. El kellett ismertetni, hogy főiskolai, majd egyetemi szintre emeljük az ápolóképzést. El kellett fogadtatni, hogy az egészségügyi felsőoktatásban a levelező tagozatú képzésnek is létjogosultsága van.

Az első években a hangsúly, az előzőekben ismertettekben túl az infrastruktúra biztosításán, a részünkre átadott pártingatlanok átalakításán, felszerelésén, a belépő újabb és újabb évfolyamok indításán volt. A továbbiakban az oktatási rendszerünk egyes elemeinek összehangolása, majd fejlesztése képezte a megoldandó feladatokat. A karosítás kivitelezése további tabukat döntött. Hittünk abban, hogy tetteinkkel a közjót szolgáljuk. Hittünk abban, hogy amit teszünk az egy sokkal jobbnak a kiindulópontja még akkor is, ha egyeseknek kétségtelenül rosszul esik, mert csak a részt és nem az egészet látják, mert a befejezésről nem csak akkor, hanem még ma sem beszélhetünk.

Az 1993-ban elfogadott első magyar Felsőoktatási Törvény is számos új elemet tartalmazott. Megalakult a Magyar Akkreditációs Bizottság, valamint a Felsőoktatási Tudományos Tanács. Mindkét intézmény számos feladatot vett át, ami eddig a főhatósághoz tartozott. Nőtt a felsőoktatási intézmények autonómiája. Az eddigi állami felelősség a felsőoktatási intézményekre hárult. Megváltozott a tudományos minősítés

eddig rendszere. A szervezett posztgraduális képzés és ehhez kapcsolva a legmagasabb egyetemi végzettségként az önálló kutatómunkára való alkalmasságot bizonyító doktori fokozat, az angolszász országoknak megfelelő PhD került bevezetésre. Az egyetemi oktatói képességgel járó jogosultság pedig a habilitációs eljáráshoz lett kapcsolva. A Magyar Akkreditációs Bizottságnak meghatározott időn belül, szigorú vizsgálat alapján akkreditálni kellett a felsőoktatási intézményeket. A POTE, annak karai, valamint szakjainak akkreditációjára 1996-ban került sor. A POTE EFK és annak szakjai az elérhető legmagasabb szintű: „kiváló” minősítésben részesültek. Az új szakok alapításának, illetve indításának előzetes véleményezése is a MAB-hoz, illetve az FTT-hez került. Az eddigiekre kimunkált új szakalapítási, illetve indítási előterjesztéseinket az új kívánalmak megfelelően át kellett dolgozni és az új eljárásnak megfelelően felterjeszteni.

A kezdeti akadályokon túljutva újabbak tornyosultak elénk. A „Bokros csomag” anyagi megszorításai, elbocsátások elrendelése jelentették az újabb lavírozási feladatokat. Mindezek ellenére lépésről-lépésre, évről-évre haladva rendeződtek épületügyeink is. Kaposvárort az IMS technológiát kellett kiváltani az életveszélyes tartószerkezet miatt. Szombathelyen tetőtér-beépítéssel bővült a férőhelyek száma, felépült egy korszerű tornacsarnok, valamint egy önkormányzati iskola átvétele és annak felújítása után új kollégiumi épülettel bővültünk. Zala-

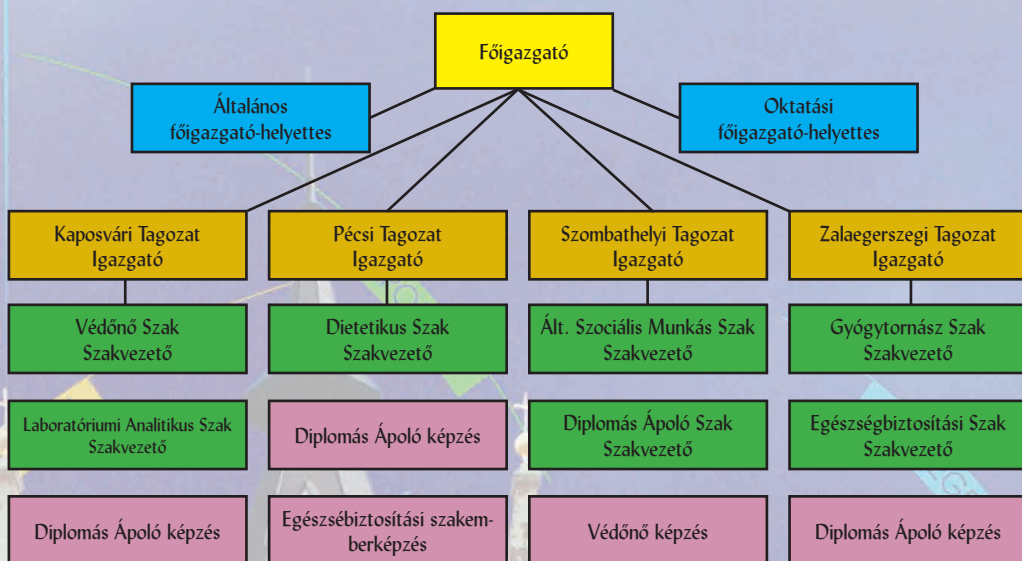
egerszegen a Landorhegy 33 sz. épület 2. és 3. emeleti részének megvásárlásával megszűnt az eddigi társbérlet, a 23 sz. épület megvásárlásával pedig az eddigi bérleti bizonytalanságot jelentő bérleti viszony. Pécssett a Rét u 4. sz. eddigi bérleményt, majd a konyhablokkot vásároltuk meg. Vörösmarty utcában felszabadult technikai épület földszintjének bérleményével pedig a tanterem gondjaink enyhítettünk, annak ígéretével, hogy a későbbiekben felszabaduló teljes épületet is bérelhetjük. Mindezek mellett mind a négy tagozaton korszerű demonstrációs termeket rendeztünk be a gyakorlati oktatás céljaira. Az Adam Ruolly anatómiai és ápolási gyakorlati modelljeink országosan referenciaként is szolgáltak. Oktatókórházainkban is eredményesen folyt a gyakorlati oktatás. Mindezek alapján méltóvá váltunk arra, hogy a WHO Magyarországi Ápolási és Szülésznői Együttműködő Központ Demonstrációs és Oktatási Egységei hálózatába bekapcsolódhassunk. Elértük, hogy tagozatonként legalább három szak legyen képviselve, biztosítva az anyagi egyensúlyt akkor is, ha valamelyik szak iránt csökken az érdeklődés.

Kézenfekvő, hogy a különböző tárgyakban oktatott ismeretek összehangolását, kívánatos egymásra épülését, a felesleges ismétlések megszüntetését könnyebb biztosítani akkor, ha a tárgyak oktatói átfogóbb szervezeti egységben működnek együtt. Ez abban az időben, figyelemmel a még kiépülő szervezetre, „tagozati”

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

A POTE Egészségügyi Főiskolai Kar irányítási szintjei (1995)

rendszerben valósult meg. Ezen integrált szervezeti egységek előnyei gazdaságosságukban is kifejezésre jutottak addig, amíg a tanszéki rendszer kialakításának a feltételei megérik.

Ez a funkcionális integráció az egyes szakok között azt is jelentette, hogy az egyre inkább szerteágazó diszciplínák feltételei között elsődlegesen nem a képzés tárgyához kívánt igazodni, hanem ahhoz a funkcióhoz, amelyek betöltésére a hallgató készül. A hallgató személyiségét kívántuk akként formálni, olyan ismeretekkel felruházni, benne a szükséges képességeket, célirányos magatartásformákat kialakítani,

hogy a reá váró feladatokat a gyógyító-megelőző ellátásban, a szociális szférában, a tudományos és kulturális tevékenységi körben, vagy a társadalmi élet meghatározott területein sikeresen el tudják majd látni.

Erre az időre a POTE EFK Kaposvári, Szombathelyi és Zalaegerszegi Tagozatai számottevő tényezővé váltak mind az adott megye, mind az adott város életében és kívánatosá váltak a helybelieknek is. A felsőoktatási intézmények integrációja a tagozataink leválasztására jó alkalomnak kínálkozott. A csalódások sorozatát kellett megélnünk. Eligazodási pontunk alig volt.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

Naponta találkozunk, kezelhetetlen és megoldhatatlan problémákkal. Permanens válság közepe kellett a feladatainkat ellátni. Ilyen körülmények között csak a túlélés lehetett a legjobb eredmény. Gondos előrelátásunk mentette meg karunkat a feldarabolást követő megszüntetéstől. Az 1996-ban lefolytatott akkreditáció során ugyanis mind a négy tagozatunkat intézeti szintre akkreditáltattuk, s ez mentett meg bennünket. A tagozatok elcsatolása csak az egyetemi autonómia megsértésével, így módon törvénysértéssel vált volna lehetővé. Mindezek ellenére, a főhatósági szinten elkészített új integrált intézmények felsorolásánál tagozataink

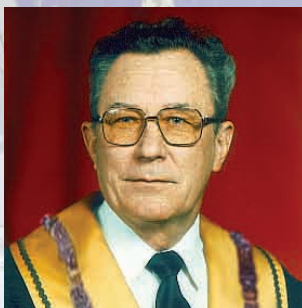
elcsatoltan szerepeltek. Alkotmány Bírósághoz kívántunk fordulni. Főhatóságunk az erős és hatékony megyei lobbik ellenére kénytelen volt szándékától elállni és leírási hibára hivatkozva módosította elképzeléseit, érintetlen maradt az egészségügyi főiskolai kar.

A következő feladatot az integráció során kialakuló Pécsi Tudományegyetem Intézményi Fejlesztési Tervének (IFT) kidolgozásánál eredményes kari részvétel jelentette. A Janus Pannónius Tudományegyetem és a Pécsi Orvostudományi Egyetem, két külön világ, ki nem mondott presztizs háborújával indult az egyesülés, amit az előre

A kar főigazgatója és főigazgató-helyettesei 1996-ban

dr. Komáromy László
tagozatigazgató, főiskolai tanár,
főigazgató-helyettes

dr. Buda József
tanszékvezető, főiskolai tanár
főigazgató

dr. Mészáros Lajos
tagozatigazgató, főiskolai tanár,
főigazgató-helyettes

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

látható bizonytalanságok sorozata idézett elő. Így értünk el az ezredfordulóhoz, az új pécsi felsőoktatási intézmény megalakulásához, aminek a története már egy újabb fejezet. Előtte azonban tekintsük át a fentiek árnyékában, a statisztikai adatok tükrében is, hogy hogyan fejlődött 10 év alatt főiskolai képzésünk. Jelen esetben csak az

összesített adatokat elemezzük, mivel a részleteket, a 10 éves jubileumra egy monografikus jelleggel készített és dokumentált, I-VI kötetekbe foglalt elemzés tartalmazza.

Emlékezünk azokra az oktatókra, gazdasági vezetőkre és az oktatást segítő munkatársak-

POTE EFK szakjai, képzési helyenként és tagozatonként (1999)

Szak	Kaposvár	Pécs	Zalaegerszeg	Szombathely
általános szociális munkás				N, L
dietetikus		N		
diplomás ápoló	N, L	N, L	N, L	N, L
egészségbiztosítás		L	N, L	
gyógytornász		N	N	
orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus	N, L			
védőnő	N	N		N

POTE EFK nemzetközi kapcsolatai (1999)

Ország megnevezése	EFK tagozat
Finnország	Kaposvár, Pécs, Szombathely
Egyesült Királyság	Kaposvár, Pécs, Szombathely, Zalaegerszeg
Ausztria	Szombathely, Zalaegerszeg
Dánia	Szombathely
Szlovénia	Szombathely, Zalaegerszeg
Kanada	Kaposvár, Pécs, Szombathely, Zalaegerszeg
U.S.A.	Kaposvár, Pécs, Szombathely, Zalaegerszeg
Németország	Szombathely
Hollandia	Kaposvár, Pécs, Szombathely, Zalaegerszeg

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

POTE Egészségügyi Főiskolai Kar (1990-1999)

Tanév	Felvételi irány- szám			Felvételi kérelmek	Felvételt nyertek		Beiratkozotta k száma		Kiadott diplomák száma		
	N	L	Σ	Σ	N	L	N	L	N	L	Σ
1990/91	160	0	160	209	122	0	122	0	0	0	0
1991/92	150	0	150	231	141	0	247	0	0	0	0
1992/93	150	0	150	333	220	0	439	0	87	0	87
1993/94	270	190	460	723	266	143	584	139	126	0	126
1994/95	270	140	410	670	267	151	670	264	114	0	114
1995/96	305	250	555	727	307	222	825	473	71	79	150
1996/97	350	250	600	1714	355	234	1006	563	191	134	325
1997/98	465	360	825	2541	474	484	1163	833	227	207	434
1998/99	605	470	1075	2664	513	381	1333	966	243	23	266
1999/2000	605	550	1155	2315	519	461	1469	1273	234	142	376
Σ	3330	2210	5540	12127	3184	2076	7858	4511	1293	585	1878

ra akik áldozatos munkájukkal biztosították karunk folyamatos fejlődését. Köszönettel tartozunk a Project Hope, Rijks Hoges School Groningen, University of East London, a Soros Alapítvány, valamint a Douglas College (Kanada, Vancouver) különböző időben nyújtott támogatásáért is.

1990-91

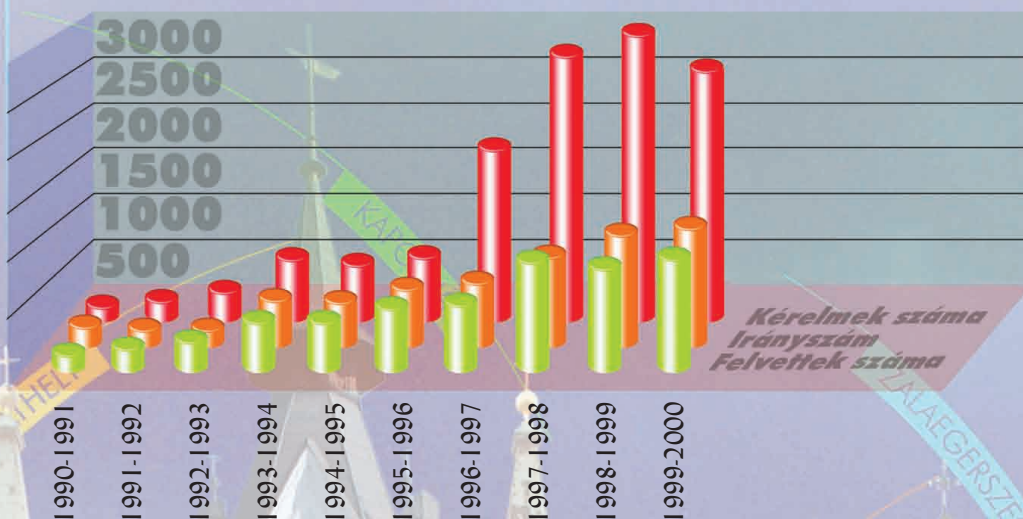
Az első tanévre 30 dietetikus, 30 gyógytornász, 60 védőnő és 40 általános szociális munkás, összesen 160 felvételi irányszámot (köznnyelven keretszámot) biztosított a főhatóságunk. A beérkezett jelentkezési lapok nyilvántartásba vétele után látható, hogy a

meghirdetett helyekre, mindösszesen 209-en jelentkeztek annak ellenére, hogy valamennyi dunántúli kórházban – beleértve a klinikákat is – a dietetikus hiányszakma. Magyarázható talán azzal, hogy a dietetikus hivatás akkor még az egészségügyön belül volt ismert és kevésbé a laikus körökben. A társadalmi elismertség és ismertség jobban megnyilvánult a gyógytornász szakra történt jelentkezéseknél. Részben ez mondható el a védőnő szakra való jelentkezéseknél is. Egyedül az általános szociális munkás szakra jelentkezők száma maradt a felvételi irányszám alatt. Egyértelműen következett ez abból a tényből, hogy ezt a hivatást a lakosság még nem ismerte, az idegen, bizonytalan helyre

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

POTE Egészségügyi Főiskolai Kar (1990-1999)

nem szívesen küldték gyermekeiket a szülők. Az alacsony jelentkezési arány magyarázata lehet még az egészségügyi dolgozók méltatlan bérhelyzete, valamint az EFK indítása körüli sok bizonytalanság is. A felvételi eljárás befejeztével 18 dietetikus-, 31 gyógytornász, 20 szociális munkás, és 53 védőnő hallgató nyert felvételt. A POTE EFK (ebben az időben még egészségügyi főiskolai képzés) 122 beiratkozott hallgatóval indult.

1991-92

A második tanévre vonatkozó statisztikai adataink is hasonló tendenciát mutatnak. Új fel-

adatként jelentkezett, hogy valamennyi szakon belépett a II. évfolyam.

1992-93

Ebben a tanévben a meghirdetett 150 helyre 333-an jelentkeztek. Az általános szociális munkás szakra meglepően magas a felvételt kérők száma. Az érdeklődés az új szak iránt még koránt sem a megismertség eredménye, bár első pillanatban erre gondoltunk. Végül is egy mindenki által elnézett nyomdahiba eredménye. A Felvételi tájékoztatóban a POTE címszó alatt, a „Mentesség a felvételi vizsga alól” című fejezetben ”felvételi vizsga nélkül felvételt nyer-

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

nek azok” szerepelt, míg az eredeti kéziratban ”felvételt nyerhetnek” szerepelt helyesen. Ez utóbbi esetben a hozott pontok, illetve osztályzatok átlagának tizedesei alapján lehetett

Az első oklevélosztó ünnepség

volna felállítani a felvételi sorrendet és betölteni az irányszámot. Az elírás miatt viszont, aki megfelelt, mindenkit fel kellett venni a sorrend helyett. Végül is jól jártunk.

A harmadik tanévre beiratkozott hallgatói létszám már elérte a 439 főt. A tanév végén ünnepélyes külsőségek között kerülhetett sor Pécsre az első diplomák átadására, a 6 féléves képzésben részesített és sikeres államvizsgát tett dietetikus, gyógytornász és védőnő hallgatók részére. Az eredetileg felvett 102 hallgató közül végül is 87-en kaptak diplomát.

1993-94

Az új tanév jelentős változásokat eredményezett: a 6 féléves képzés „kifutó” lett, helyette belépett valamennyi szakunkon a 8 féléves

képzés. Több éves előkészítő munka eredményeként indulhatott a Diplomás Ápoló Szak. Elismeretve a társadalmi igényeket indulhatott a levelező tagozatú oktatás is.

A védőnő képzés 1977 előtt a közoktatás szintjén történt. 1977-ben indult először csak, a főiskolai szintű képzés. 1977-85 között kiegészítő főiskolai képzés formájában lehetőség nyílt arra, hogy a középfokú bizonyítvánnyal rendelkező védőnők főiskolai végzettséghez juthassanak. A védőnők többsége meg is szerezte a főiskolai oklevelet. Országos szinten kb. 600 védőnő nem élt ezzel a lehetőséggel. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 61 § 2. bekezdésében foglaltak alapján a Népjóléti Miniszter 18/1992 /VII.14/ MN. rendelete a fentiek alapján a védőnői munkakört felsőfokú végzettséggel ellátandó munkakörök közé sorolta. Az új helyzetben indokolttá vált a középfokú végzettségük részére egyszeri alkalmal kiegészítő alapképzés indítása levelező

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

tagozaton. Főhatósági kérésre vállaltuk egy-szeri alkalommal a 6 féléves képzés indítását, hogy a hátrányos helyzetbe került védőnőkön segíthessünk.

Mindezek tükröződnek a felvételi irányszámokban, melyek 270 nappali tagozatos, 190 levelező tagozatos, együttesen 460 felvételi lehetőséget biztosítottak. Sajnos még mindig csak lehetőséget, mert megfelelő számú és minőségű jelentkezővel még most sem számolhattunk, pedig erre az időre országos és regionális propagandát is kifejtettünk. 723 felvételiző közül mindösszesen 409 felsőoktatási képzésre alkalmas kerülhetett felvételle. Ebben a tanévben már mind a négy szakunkon, a 8 félévesként indult Általános Szociális Munkás szakon is adtunk ki diplomát. Tovább emelkedett az I-IV. évfolyamra beiratkozottak száma, amely elérte a 723 főt.

1994-95

A POTE EFK megalapítása óta eltelt 5. tanévben új elemként jegyezhető fel, hogy a Diplomás Ápoló szak levelező tagozatán 50 fős önköltséges képzést hirdethettünk meg. Egyetemünk vonzáskörzetébe tartozó nagyobb kórházak átvállalták a képzés költségeit, hogy az alkalmazásukban álló, arra alkalmas ápolók diplomát szerezhessenek. Az előző évben indított levelező tagozatú ápolóképzés 50 főre biztosított állami finanszírozású keretszám a többszörös túljelentkezés miatt kevésnek bizo-

nyult. Főhatóságunk az állami finanszírozású keretszám emelést nem engedélyezett. Feltesztelt kérelmünk csak annyiban bizonyult eredményesnek, hogy legalább az önköltséges képzést engedélyezték.

Ebben a tanévben adtunk át utóljára a 6 féléves képzésben részesült hallgatóink részére oklevelet. Jövő tanévben a nappali tagozaton már csak 8 féléves képzés lesz. Az I-IV. évfolyamra beiratkozottak száma megközelítette az 1000 főt.

1995-96

A felmerült igények alapján tovább emeltük a Diplomás Ápoló Szak levelező tagozatán az önköltséges helyek számát.

Befejeződött a levelező tagozatú védőnőképzés. Az 53 felvételt nyert hallgató közül végül 37 fejezte be a tanulmányait. Ebben a tanévben a 8 félévesre történt átállás miatt a nappali tagozaton csak az Általános Szociális Munkás Szak eredményesen végzett hallgatói kaptak diplomát, mivel a szak már kezdetben 8 félévesként indult. A levelező tagozaton a már említett védőnők mellett első alkalommal adhattunk át diplomát a Diplomás Ápoló Szak levelező tagozatán végzetek számára is. Ebben a tanévben az I-IV. évfolyamra beiratkozottak száma már meghaladta az 1000 főt. Viszont ha összevetjük ugyan ezen évfolyamokra felvettük számát a beiratkozottakéval megdöbbentő a nagyfokú lemorzsolódás. Magyarazatként több tényező is felmerül:

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

- a felvételi pontszáma alapján hozzánk nyert felvételt, s amint az első alkalom adódott átjelentkezett a lakhelyéhez közelebbi EFK-ra,
- tanulmányi elégtelenség miatt kimaradt,
- családja anyagi helyzete miatt kénytelen volt abbahagyni tanulmányait,
- meggondolta magát és más szakra, karra, képzési formára jelentkezett át,
- vagy újra felvételizett az általános orvosi szakra.

vételi kérelmekre, valamint a felvevő „piac” igényeire sikerült az államilag finanszírozott nappali tagozaton 45 fős felvételi keretszám emelést kieszközölnünk. A 600-as felvételi keretszám árnyékában már 1714 felvételi kérelmet regisztrálhattunk. a felvételekre alkalmasnak bizonyultak száma 589 fő.

A 8 féléves képzésben részesített nappali tagozatos hallgatók részére első alkalommal adtunk

Oklevélszító 1995.

Megfigyeltük, hogy Pécsen az egyes főiskolai szakokat „parkoló pályaként” használják nem elenyésző mértékben, míg az orvosi karra felvételt nem nyernek. Ez ugyan az adott családoknak nyereség, viszont az adófizető polgárokkal szemben erkölcsi problémaként vetődik fel.

1996-97

Figyelemmel a folyamatosan emelkedő fel-

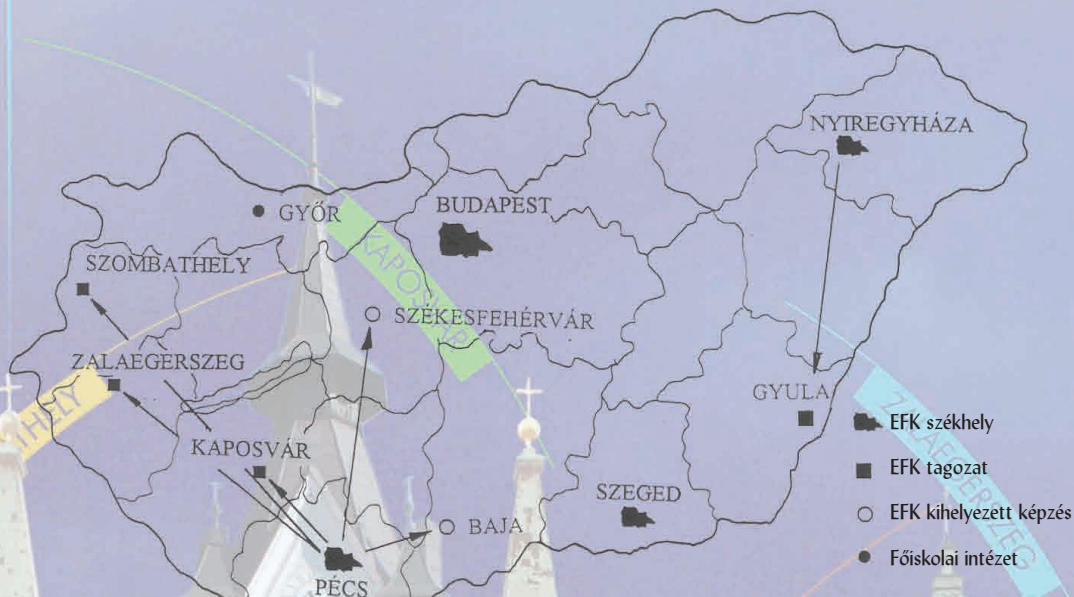
Bajai tanévnyitó

ki oklevelet. Diplomaátadó ünnepségünket az avatandók és a hozzátartozóik nagy számára tekintettel 2 részben rendeztük meg. Először 172 ápolástan hallgató kapott oklevelet, majd szünet után 153 általános szociális munkás, dietetikus, gyógytornász, illetve védőnő vehette át oklevelét. Beiratkozott hallgatóink közül 1006 nappali tagozatos, 563 fő levelező tagozatos.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

Egészségügyi főiskolai karok Magyarországon

1997-98

Több éves adminisztratív eljárás után a főhatóságunk engedélyezte az Egészségbiztosítási Szak, valamint az Orvosdiagnosztikai Laboratóriumi Analitikus Szak megalapítását, illetve indítását. Az Egészségbiztosítási Szak levelező tagozata csak az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) által finanszírozott formában indulhatott. A Pécsi Tagozat részben kihelyezett önköltséges levelező tagozatú diplomás ápoló képzést indított Baján és Székesfehérváron.

Meltányoltuk azt a kérést, hogy az önköltséges képzésre rakódó egyéb költségek (utazás, szállás, stb) kiváltásával ne a hallgatók utazzanak a képzés helyére, hanem az oktatók. A Bajai, valamint a Szent György Kórházak az oktatás infrastrukturális feltételeit biztosították.

A folyamatos fejlesztés, valamint a kari propaganda eredményeként a felvételi jelentkezések száma meghaladta a 2500-at, a felvételre került hallgatók száma pedig megközelítette az 1000 főt.

A tanév végén a sikeresen záróvizsgázók részére 434 diplomát adhattunk át. Ebben a tanévben befejeződött a 6 féléves levelező tagozatos képzés, mivel a továbbiakban nem számítható be előképzettségként 2 félév.

1998-99

A második évezred utolsó tanévében látványosan megemelkedett a felvételi irányszám. A költségtérítéses képzés emelkedő aránya a főhatósági szándékokat tükrözi. Ebben a tanévben az államilag finanszírozott képzésre 735, a költségtérítéses képzésre 340 felvételi lehetőség adódott. Nappali tagozatos képzésre 605, levelező tagozatosra 470 a felvételi irányszám, ezzel átléptük az 1000-res küszöböt. Mivel a felvett hallgatók száma nem merítette ki a felvételi lehetőségeket ezért a költségtérítéses képzésre pótfelvételt hirdethettünk meg. Figyelemre méltók a felvételre jelentkezők megoszlásának adatai is. Nappali tagozatra 63% (1676 fő), levelező tagozatra 37% (986 fő) jelentkezett. Az államilag finanszírozott helyekre 83% (2212 fő), az önköltséges helyekre 17% (452 fő) adott be felvételi kérelmet. Az államilag finanszírozott helyeken 71% (1570 fő) nappali tagozatra, 29% (642 fő) a levelező tagozatra pályázott. Az önköltséges helyeken a nappali tagozatra 23% (106 fő), a levelező tagozatra 77% (346 fő) kérte a felvételét. Ez utóbbi igazolja azt a már korábbi megfigyelésünket, hogy karunkra a nappali tagozatra jelentkezők családjainak anyagi helyzete a szerényebb jöve-

delmű kategóriákba tartozik, számos esetben munkanélküli családfóvel. A levelező tagozatú hallgatóink kereseti viszonyai is kívánivalót hagynak maguk mögött, ismerve az egészségügyben foglalkoztatottak szerény anyagi helyzetét. Erre az időre sajnos már megszűnt a levelező oktatás indításakor tapasztalt munkahelyi anyagi támogatás lehetősége is. Előfordultak már olyan esetek is amikor az óralátogatás csak a szabadságnapok terhére vált lehetségessé. A felvettek száma a pótfelvételi ellenére sem tudta megközelíteni a felvételi irányszámokat. Az elmúlt tanévben befejeződött 6 féléves levelező tagozatú képzés miatt ebben a tanévben kevesebb, mindösszesen 266 diplomát adtunk át.

1999-2000

Tizedik tanévünk már átvezet a harmadik évezredbe, valamint a Pécsi Orvostudományi egyetemről az integrált Pécsi Tudományegyetembe. Ismét emelkedtek a felvételi irányszámaink, amit az Orvosdiagnosztikai Laboratóriumi Analitikus Szak levelező tagozatának belépése indukált. Az indítás itt is csak önköltséges formában történhetett. A felvételi jelentkezések száma minden erőfeszítésünk ellenére tovább csökkent. Egyedüli favorizált szakként a Gyógytornász Szakot jelölhetjük meg.

Több éves erőfeszítés után végre indulhatott az egyetemi szintű ápolóképzés is kiegészítő alapképzés formájában. Indításhoz főhatóságunk külön felvételi irányszámot nem engedélyezett.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

A főiskolai szintű ápolóképzés nappali tagozatú irányzataiból kellett átcsoportosítani ahhoz, hogy indíthatóvá váljon a magyar egészségügyi felsőoktatásban ismét tabukat döntő képzés Pécsen. Kezdeményezésünk a hazai felsőoktatásban úttörő jelentőségű, mivel az első lineáris képzési struktúra a Bolognai Nyilatkozat életbeléptetése előtt. Karunk ezzel történelmi jelentőségű lépést tett és megnyitotta az utat a lineáris képzés utolsó lépcsőjé, a doktori iskola megalapítása irányába is. Bugát Pál által a XIX. századi reformkorban felvetett egyetemi szinten történő ápolóképzés ezzel révbe érkezett.

Az elmúlt évtizedben karunk fejlesztésének terveiben további számos főiskolai szak alapítása és indítása is szerepelt: preventív fogász, ikonográfus, természetgyógyász, elektrofiziológus, egészségtan tanár, szülésznő. Nem találkoztunk fogadókészséggel vagy a főhatósági szinteken, vagy a felvevő piacon. Most is csak az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szülésznő szakképző programot indíthattuk el. Terveink szerint olyan képesítéssel rendelkező szülésznőket kívántunk képezni, akik alkalmassak magas színvonalú munka végzésére szoros partneri kapcsolatban mind az egészségügyi team tagjaival, mind a közösséggel, az ellátandók szükségleteinek kielégítése, valamint a lakosság elvárásainak való megfelelés érdekében.

Hazánkban is mindinkább elismerést kap – ami már a nyugati országokban elfogadott tény –

hogy a szülésznő önálló hivatással rendelkezik, melynek fejlődésre és megújulásra épp úgy szüksége van, mint bármely más hivatásnak. Számos ország tapasztalata igazolja, hogy a szülésznői ellátás, a szülészeti osztályon végzett speciális ápolás főiskolai végzettségű szülésznőktől várható el. A Lajtán túl egyes felsőoktatási intézményekben már MSc fokozat megszerzésére is lehetőséget biztosítanak. E képzési szintek bevezetését a távlati terveinkben mi sem hagytuk figyelmen kívül.

Már az ápolóképzés indításának elején célul tűztük ki, hogy a képzés teljes spektrumát kívánjuk megvalósítani a felsőfokú szakképzéstől a doktori iskola létesítéséig, betartva a mindenkori környezet adta lehetőségek figyelembevételével a fontolva haladás taktikáját. Óvatosságunk nem volt hiába való, mert amikor az ápolóképzés linearitásában az első lépcsőként az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú ápolószakképzési programot terveztük indítani, sajnos megint nem találkoztunk fogadókészséggel.

Az integrációs folyamat végkifejletének átláthatatlansága miatt még az előző tanévben a kari, majd az egyetemi tanács döntései alapján – ugyan csak a felvételi keretszámok átcsoportosításával – Pécsen is – indítottunk gyógytornász- és védőnőképzést. Mindezek eredményeként ismét 1000 körülire emelkedett az első évfolyamra felvettek száma. A legtöbb hallgató a Diplomás Ápoló Szakra nyert felvételt (39,6%), a további sorrend: Általános Szo-

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

ciális Munkás Szak, Egészségbiztosítási Szak, Gyógytornász Szak, Orvosdiagnosztikai Analitikus Szak, Dietetikus Szak, Védőnő Szak.

A legtöbb hallgató Pécsi Tagozaton tanul (38,4%), ide tartozik a bajai és székesfehérvári részben kihelyezett levelező tagozatú diplomás ápolóképzés is. A további sorrend Szombathelyi Tagozat, majd lényegtelen eltéréssel a Zalaegerszegi és a Kaposvári Tagozat.

Az újonnan felvett hallgatók 53%-a (519 fő) a nappali tagozaton, 47%-a a levelező tagozaton kezdte meg tanulmányait. Az első éves hallgatók 75%-a állami finanszírozású, 25%-a költségtérítéses képzésben részesül. A nappali tagozaton 94% állami finanszírozású, 6% költségtérítéses képzésű. Levelező tagozaton 53% állami finanszírozású, 47% költségtérítéses. A beiratkozottak száma megközelíti már a 3000 főt.

Az elmúlt 10 év eredményei, a számok tükrében, a tanulmányi ügyeket tekintve:

Előzmények nélkül indítottuk:

- az Általános Szociális Munkás Szakot,

- a Diplomás Ápoló Szakot,
- az Egészségbiztosítási szakot,
- az Orvosdiagnosztikai Laboratóriumi Analitikus Szakot,
- az Egyetemi szintű Ápoló Szakot,
- az Iskolai rendszerű felsőfokú szülész nő szakképző programot.

A felvételi irányszám évi 160-ról 1155-re emelkedett (összesen: 5540).

A felvételt kérők száma évi 209-ről 2315-re emelkedett (összesen: 12127).

A felvételt nyertek száma évi 122-ről 980-ra emelkedett (összesen: 5260).

A kiadott diplomák száma: összesen: 1878

TDK eredményhirdetés és díjkiosztás Pécsen (1999)

Az EVSZ társadalomegészségügyi programjai alapján olyan szakemberképzést céloztunk meg, amely felkészít a XXI. századra és képes az EGÉSZSÉG 21 programban való részvételre is.

Az első 10 esztendőben végzett tevékenységről részletes és bizonyítékokra alapozott ismertetés olvasható a POTE EFK Jubileumi évkönyvek I-III. megjelent és további 3 kézirat formájában meglévő kötetekben.